

שפת אמת ספר שמות - פרשת וארא - שנת [תרל"א]

והוצאתי אתכם כל סבלות מצרים כל. שמעתי מאז מור זצלה"ה פ"י סבלות שלא וכלו לסבול עכ"פ טומאת מצרים. ומזה בא הגאולה אח"כ. ונ' שמזה הוציא מרע"ה שאמר הן בני" לא שמעו כו' כי אח"כ כ' וגאלתי כו' א"כ קודם ששמעו ולא נמאס אצלם כראוי ולא יצאו מתחת סבלות. ממילא איך ישמע פרעה שזה אח"כ. אך באמת יצאו מסבלות מצרים רק בחי' מרע"ה ה' למעלה שנבדל יותר מא"מ וכל' לא שמעו אלי כו'. וע"ז ה' העצה שותפות אהרן שיהי' דביקותן במרע"ה ע"י אהרן [וז"ש ויצום כו'] כנ"ל. ואח"כ כתיב וידעתם כו' סבלות כו' שאחר כל הגאולה צריכין לידע כי לולי עזרתו ית' כבר היו תחת סבלות מצרים שהוא בחי' הגרועה כנ"ל. והוא עצה היעוצה לכל איש מישראל ע"י שמרגיל עצמו להיות שונא הרע בתכלית השנאה. כענין שאמרו ז"ל ירגיז אדם יצ"ט על יצה"ר. וזה התחלת הגאולה כנ"ל:

שפת אמת ספר שמות - פרשת וארא - שנת [תרל"ד]

והוצאתי והצלתי ולקחתי כו' וידעתם כי אני ה' המוציא כו'. ראינו כי כל הרצון בגאולת מצרים ה' לידע שהש"י הוציאנו משם ולכן צריכין לזכור תמיד יצ"מ. והאמת כי בכל עת יש מצרים לכל איש ישראל. לכן מזכירין בכל יום יצ"מ. וכפי מה שיודעין וזוכרין שהש"י הוציאנו. א"צ להיות בפועל תוך המיצר. כי כשאדם שוכח ומתגאה לומר כחי ועוצם ידי כו'. אז צריכין להביאו במיצר. ושיראה כי הכל מהש"י. ויצ"מ ה' הכנה לדורות כמ"ש בגמ' המוציא כולל להבא. ומעיקרא משמע כו'. פ"י שיצ"מ ה' לדורות. וכפי מה שהאדם זוכר ביצ"מ. כן מתעורר אצלו יצ"מ בכל זמן. ועיקר גלות מצרים הוא שאין השכל והדעת של האדם מתפשט כראוי בכל מעשיו כמ"ש בספרים. והש"י צוה להגיד זה לבנ"י במצרים כי היו צועקים מעבודה קשה בפועל. ואח"כ ששמעו ממרע"ה כי אחר הגאולה יהול עליהם ש"ש. ולקחתי כו' והייתי לכם לאלקים. וגבר אצלם צער זה שע"י שיעבוד מצרים אין יכולין להתקרב להש"י לקבל עול מלכותו. ודאגו ע"ז. וה' זה הכנה לגאולה. והוא ללמוד גם לנו ע"ז שמצפין לגאולה כדי להיות עבדי הש"י שיחול עלינו שמו ית' ע"ז נזכה לגאולה במהרה בימינו אמן:

שפת אמת ספר שמות - פרשת וארא - שנת [תרמ"ב]

[תרמ"ב]:

במדרש. המשנה. אפילו המלך שואל בשלמו לא ישיבנו אפי' נחש כרוך לא יפסיק. הוא להיות לאדם עובד ה' מדת השתוות שלא להפסיק עבודתו לא ע"י קירבות שיש לפעמים במתנת עליון. ולא ע"י ירידה ונשיכת נחש. וכמו כשאין האדם מפסיק ע"י הנשיכה. והלך לו הנחש. וכמו כן בכלל נחשב ימי הגלות נשיכת נחש. ואם בני" מתחזקים שלא להפסיק. אין קיום להגלות. וע"ז רמזו אין מפסיקין בתוכחות כמ"ש אל תקוץ בתוכחתו. וזה ענין המאמר שצוה ה' כל ה' לשונות של הגאולה שיהי' להם דביקות והשתוקקות לעבודת ה' שמוכן להיות אחר הגאולה. להיות עבדי ה' ולקבל התורה. ואם היו מקבלים הדברים ה' בטל הגלות. הואיל והיו משתפים את עבודת ה' בהגלות. ולכן אמר מרע"ה הן בני ישראל לא שמעו כו'. הגם כי ה' ע"י קוצר רוח. אבל ידע כי זה שורש ומפתח של הגאולה כנ"ל. וכתיב וידבר ה' אל משה ואל אהרן ויצום אל בני" פ"י שע"י משה ואהרן שהם היו נאמנים ודבקים בשורש הגאולה. זכות שלהם קיים לכל בני". וז"ש ויצום שבכח שלהם יתמשכו כל בני' לבחי' הגאולה:

שפת אמת ספר שמות - פרשת וארא - שנת [תרמ"ד]

איתא בשם שדי שאמר לעולמו די. והוא בחי' הצימצום והקטנות שכן ה' הנהגתו ית' את העולם קודם קבלת התורה דכ' שמש ומגן ה"א. ולכן בכל הארה היורדת מן השמים נותן הקב"ה גם הכלי להיות ראוי לקבל. וכן באותות שנתן לנו הקב"ה. מילה הוא ג"כ שם הנ"ל מלבר. והארת שם הוי' מכפנים. וכמו כן במזוזה שם הוי' מלגאו ש"ש מלבר. וכ"כ בתפילין. וזה בחי' שדים והנקה. שלכן נק' דדים ע"ש שיש בשדים נקב קטן שלא יזיק רוב החלב אל התינוק. וכמו כן בנמשל. אבל בקבלת התורה התחיל בחי' גדלות כמ"ש ומי גוי גדול כו'. וכ"כ אתה החלות להראות א"ע כו' גדלך כו'. שהתחיל בחי' הגדלות. ובמדרש ביצחק ויגדל הילד ויגמל שנגמל מיצה"ר שבחי' הקטנות הוא כמו הנקה. וכשנעשה גדול נקרא גמולי מחלב עתיקי משדים. וכמו שהוא בפרט האדם. כמו כן בכלל העולם ה' מתחילה התגלות אלקותו ית' בבחי' הצימצום. ואח"כ נגלה לבנ"י הפנימיות. והנה שבת כולל ג"כ ב' בחי' הנ"ל והם בחי' זכור ושמור. ונראה לבאר ההפרש בין שם שדי לשבת. כי ש' הוא השפע המצומצם ב"ד עתים. וז"ש לעולמו די שיהי' בבחי' זמן ועת לכל הפיץ בהתלבשות הטבע. אך שבת השפע מיוחד לבנ"י. וזה ש' בת. וזה רמזו חז"ל באמרם שבת א"צ תפילין שהם עצמם אות. כי ע"י התפילין יוכל להתגלות הפנימיות שבאדם. ובשבת מתגלה בכח האדם בעצמו. וזה ניתן רק לבנ"י. וזה רמזו חז"ל במאמר אמרה שבת לכל יש בן זוג שהוא בחי' כלי הצימצום. וה' התשובה כנס"י יהי' בן זוגך כנ"ל: